

Thailand en Vlaanderen: onverwachte raakvlakken in de landbouw

Reportage

Thailand en Vlaanderen lijken op het eerste gezicht weinig gemeen te hebben op het vlak van landbouw. Het tropische klimaat en de rijstvelden van Thailand staan in schril contrast met de Vlaamse akkers en velden. Toch delen Vlaamse en Thaise boeren meer uitdagingen en kopzorgen dan je zou denken.

11 MAART 2025

Thaise economie

De afgelopen decennia heeft Thailand een snelle economische groei doorgemaakt. Het land evolueerde van een laaginkomensland naar een middeninkomensland en is ondertussen de tweede grootste economie van Zuidoost-Azië. De industrie van onder meer auto's, elektronica en kleding, en de dienstensector vormen de belangrijkste pijlers van de economie. Binnen de dienstensector nemen toerisme en retail een grote plaats in. De afgelopen jaren ging het voor deze laatste sector hard dankzij de groei van een jonge, middenklasse met een hoger beschikbaar inkomen en de toenemende verstedelijking. Jaarlijkse bezoeken zo'n 40 miljoen buitenlandse toeristen het land, wat zorgt voor veel high-end supermarkten en een bloeiende horecasector in de grote steden.

Samen met de auto- en dienstensectoren, vormt de landbouwsector de ruggengraat van de Thaise economie. Zoals in veel landen draagt de landbouw slechts beperkt (8%) bij aan het bruto binnenlands product (BBP) in vergelijking met de andere sectoren. Maar ondanks dit bescheiden aandeel blijft de sector van groot belang omdat het werk biedt aan 40 procent van de Thaise bevolking. Het land staat gekend voor het produceren van onder meer rijst, suiker, cassave, palmolie, mais, fruit, vis en zeevruchten. De landbouwsector wordt er voornamelijk gekenmerkt door kleinschalige boerderijen met een gemiddelde grootte van twee hectare.

Vergrijzing

Hoewel de manier van boeren amper te vergelijken valt, delen de Thaise en Belgische landbouwers wel veel dezelfde zorgen. Net als in Vlaanderen vergrijst de rurale bevolking in Thailand. De gemiddelde leeftijd van een Thaise boer is 58 jaar, twee jaar ouder dan de gemiddelde Vlaamse landbouwer. In Thailand speelt de grote trek van het platteland naar de stad een belangrijke rol in de vergrijzing van de sector. Daarnaast zoeken jonge mensen ook steeds vaker op het platteland naar niet-agrarisch werk, wat zorgt voor een leegloop in de landbouwsector. Jongeren zijn niet geïnteresseerd in landbouw vanwege zware werkomstandigheden, lage sociale status en laag loon. Op het Thaise platteland heerst ook veel armoede. Volgens een rapport van de Wereldbank uit 2022 bevindt 79 procent van de arme bevolking in Thailand zich in landelijke gebieden, voornamelijk binnen landbouwgezinnen.

Landbouwperceel in Thailand

Toegang tot grond

Volgens data uit 2017 bezit ook slechts 60 procent van de landbouwers eigen grond. Landbouwgrond is in Thailand een complex verhaal. Niet zozeer de toegang tot grond is er een groot probleem maar het ontbreken van duidelijke eigendomsrechten. Veel landbouwers hebben wel gebruiksrechten van landbouwpercelen, maar geen eigendomsrecht. Dit is historisch zo gegroeid. Vroeger was er land genoeg en konden boeren eigenhandig een stuk vrijmaken om te bewerken. Aangezien de koning de enige eigenaar was, kregen boeren gebruikersrechten om te voorzien in levensonderhoud. Omdat er doorheen de jaren heel wat conflicten ontstonden rond het innemen van land, ondernam de Thaise overheid verschillende pogingen om gebruikersrechten om te zetten naar eigendomsrechten. Maar nog steeds zijn er heel veel landloze boeren die hun gebruiksrechten doorgeven aan de familie of lokalen in de gemeenschap. Zonder officiële eigendomsrechten zijn de mogelijkheden van boeren ook erg beperkt om leningen of investeringen aan te gaan.

Het is mijn droom om niet meer afhankelijk te zijn van onze oogsten

Teewasit Wongpanya - Landbouwer die een B&B en café opende op zijn boerderij

Diversificatie

Thaise boeren diversifiëren steeds vaker om naast hun productie een tweede inkomstenbron te hebben. Thailand heeft een sterke toeristische sector. Boeren spelen hierop in door bezoekerservaringen aan te bieden, zoals kookworkshops, B&B's en cafés met lokale producten. Agrotourisme wint er aan populariteit. Steeds meer boeren verwerken ook hun producten zelf om hun winstmarges te verhogen.

Jonge boer Teewasit Wongpanya kiest voor diversificatie

Teewasit Wongpanya (33) koos niet voor een carrière en een stadsleven in Bangkok zoals veel van zijn leeftijdsgenoten. Na zijn studies en job bij een groot bedrijf keerde hij terug naar zijn geboortedorp in Chiang Mai om de boerderij over te nemen na het overlijden van zijn papa. Om zijn kennis te verdiepen, volgde hij het 'Young Farmers Program', een samenwerking tussen zadenproducent East West Seed en het departement Landbouw van Chiang Mai. Hij bouwde er een netwerk op en leerde veel bij over landbouw- en bedrijfsmanagement. Daarnaast volgde hij onder meer trainingen over geïntegreerde gewasbescherming en hydroponics. Kennis die hij vandaag op zijn boerderij elke dag inzet.

Inmiddels runt hij de boerderij al acht jaar samen met zijn partner, moeder en twee tantes. Op een perceel van 2,5 hectare teelt en experimenteert hij elk seizoen met andere gewassen. Zo heeft hij onder meer al hete pepers, bladgroenten, komkommers, papaya, appels, wortelen, tomaten en eetbare bloemen geteeld. Alle producten zijn telkens gecertificeerd voor Good Agricultural Practices (GAP). Hij vermijdt bestrijdingsmiddelen zoveel mogelijk vanwege de hoge kosten, al maakt dat zijn oogsten soms onvoorspelbaar. "Soms is een volledig bed in één dag opgegeten," getuigt hij. "Het is daarom ook moeilijk om afspraken op voorhand te maken met inkopers."

Zijn producten verkoopt hij in het weekend op de markt in de stad, waar hij de marktprijs moet volgen. Supermarktketen 7/11 wijst hij bewust af: "We willen niet dat de Amerikanen winst maken op onze producten." In plaats daarvan levert hij aan high-end resorts die waarde hechten aan GAP-gecertificeerde producten. Marketing doet hij via Facebook, TikTok en het netwerk van jonge landbouwers. Onlangs breidde hij zijn activiteiten uit met een B&B-kamer en een café onder de naam 'Rai Plook Fun'. In de shop verkoopt hij ook producten van andere boeren in korte keten. "Het is mijn droom om niet meer afhankelijk te zijn van onze oogsten. Ik wil mensen inspireren met mijn boerderijformule en bezoekers en schoolkinderen iets bijbrengen over landbouw."

Klimaatverandering als uitdaging

Net als Vlaams landbouwer staan ook de Thaise landbouwers in de frontlinie van klimaatverandering en ondervinden ze als eersten de impact. De veranderingen beïnvloeden de meest geteelde landbouwproducten zoals rijst en cassave. Met gevolgen voor enerzijds de Thaise landbouwers zelf, maar anderzijds ook voor de wereldmarkten. Voor landbouwers betekent de klimaatverandering er een grotere onzekerheid, zeker financieel. De boeren hebben slechts een beperkte financiële buffer, waardoor veel op het spel staat.

De Thaise overheid is zich bewust van de klimaatimpact en neemt enkele initiatieven rond klimaatadaptatie en -mitigatie. Thailand heeft in het kader van het Klimaatakkoord van Parijs een eigen nationaal doel opgesteld om de uitstoot tegen 2030 met 30 procent te verminderen en koolstofneutraliteit te bereiken tegen 2050. Er gelden enkele verboden en lozingsnormen, maar landbouwers krijgen er helemaal geen strikte verplichtingen opgelegd zoals in Europa. Het land zet vooral in op kennisoverdracht van duurzame landbouwpraktijken via allerlei programma's, pilots, stimulansen en certificaten. Wel geldt er een verbod op het platbranden van akkers en gewasresten vanwege de ernstige smogproblemen. Handhaving blijkt echter wel een uitdaging. Maar het feit dat er een verbod is, heeft het bewustzijn vergroot.

Ook de voorlichtingscampagnes van de overheid, samen met de zichtbare gevolgen van bodemdegradatie en waterschaarste, heeft het bewustzijn bij boeren vergroot dat een business-as-usual-aanpak duurzaamheidsuitdagingen met zich meebrengt. Duurzame landbouw zonder monocultuur, intensief gebruik van gewasbescherming en meststoffen, of overvloedig watergebruik zoals bij rijstteelt, wint aan belang. Maar de transitie verloopt traag. Er zijn heel wat economische, technologische, sociale en structurele barrières.

Er heerst wantrouwen ten aanzien van nieuwe methoden door een gebrek aan kennis en inzicht in de langetermijnvoordelen

Zo is er een zeer sterk aanhoudend vertrouwen op traditionele methoden bij de oudere boeren. Landbouwpraktijken zijn er zeer diepgeworteld in lokale tradities van gemeenschappen. Er heerst wantrouwen ten aanzien van nieuwe methoden door een gebrek aan kennis en inzicht in de langetermijnvoordelen. Omdat veel landbouwers geen grond bezitten ontbreekt soms ook een extra persoonlijke stimulans voor goed bodembeheer. Daarnaast is het risico op opbrengstverlies en inkomen de grootste belemmering op een verdere vooruitgang in de sector.

Naast de kennisprogramma's investeert de Thaise overheid ook in de ontwikkeling van irrigatiesystemen om efficiënter watergebruik in de landbouw te bevorderen. Slechts een vierde van de boerderijen is aangesloten op een irrigatiesysteem. Verder zijn ook onderzoek en opleidingen een grote pijler in de landbouwmodernisering. Thailand telt heel wat landbouwuniversiteiten, wat resulteert in een groeiend aantal landbouwers met een diploma hoger secundair onderwijs.

De inzet van drones in lokale gemeenschappen is ook een paradepaardje van de overheid. Via overheidsprogramma's worden sommige gemeenschappen voorzien van een landbouwdrone. Drones verbeteren de precisie bij het toedienen van meststoffen en pesticiden, wat boeren helpt om hun arbeidskosten te verlagen en efficiënter te werken.

Landbouwer in verplichte outfit bij het besturen van drones met gewasbeschermingsmiddelen

Thailand als exporteur

Naast produceren van landbouwproducten is Thailand ook een aanzienlijke verwerker en exporteur van voeding. Zo is het wereldmarktleider in de export van cassaveproducten, rubber, tonijn in blik en ananas in blik. Daarnaast zijn ook rijst, suiker, gevogelte en tropisch fruit belangrijke exportgoederen. De belangrijkste afnemer van de Thaise agro- en voedingsproducten zijn de tien Aziatische ASEAN-landen en China. De EU is voor Thailand een kleine, maar groeiende markt. In 2023 was de Thaise import goed voor 0,8 procent van de totale EU-import. De meest ingevoerde producten uit Thailand zijn verwerkt kippenvlees, rijst-en graanproducten, verwerkte voeding en specerijen, diervoeder en tropisch fruit. Daarnaast is ook vis en zeevruchten een belangrijk onderdeel van de Thaise voedselexport naar Europa.

In Vlaanderen komen ook heel wat Thaise producten toe, waarvan het overgrote deel verder de EU ingaat. Naast voornamelijk machines (33% van de totale import) blijkt uit cijfers van 2023 dat voedingsproducten en dranken een aandeel hadden van 3,25 procent waarvan voornamelijk diervoeding, rijst en granen.

Uitgelicht

Koffie in crisis: opportuniteiten voor milieu, consument en boer

Reportage

De koffiesector staat wereldwijd onder druk. Een groeiend aantal boeren schakelt hierdoor over op productie van specialty coffee: hoogwaardige koffie met aandacht voor duurzaam...

🕒 23 JANUARI 2025

[Lees meer](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra